

Social

3 Social

3.1 Indledning

Dette afsnit beskriver, hvordan budgettet på socialområdet for 2017 er sammensat.

Socialområdet omfatter tilbud efter Serviceloven, lovgivningen om specialundervisning samt Folkeskoleloven. Serviceloven omfatter tilbud til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Lovgivningen om specialundervisning omfatter tilbud til kommunikationshandicappede, mens interne skoler i døgntilbud drives efter folkeskoleloven. Kommunerne har på alle områder det fulde myndighedsansvar, ansvar for forsyningen og ansvaret for finansieringen. Der er regionalt leverandøransvar på de tilbud, som Region Midtjylland driver.

De regionale sociale tilbud finansieres fuldt ud af kommunerne ved takstbetalinger.

Det er en forudsætning for, at regionen kan drive et tilbud på socialområdet, at det indgår i den årlige Rammaaftale mellem Region Midtjylland og kommunerne i regionen. Rammaaftalen fastlægger, hvilke tilbud regionen driver indenfor det specialiserede socialområde samt fastlægger retningslinjerne for takstberegningen for de enkelte tilbud.

Overblik over socialområdet i Region Midtjylland

Psykiatri og Social varetager de psykiatriske og sociale tilbud til borgerne i regionen. Der arbejdes med tæt samspil de to områder imellem, hvor det er naturligt for at sikre sammenhæng i ydelserne for borgerne. Psykiatri og Social lægger vægt på faglighed, fleksibilitet og udvikling i tilbuddene, samtidig med at der ydes en gennemsigtig og effektiv administrativ styring.

Figuren er ikke tilrettet!!

Specialområder i Region Midtjylland

Børn og unge:

Kriminalitetstruede og dømt
Holmstrupgård
Børn og unge
Kommunikation og undervisning

Voksne:

Autisme
Hjerneskade
Udviklingshæmning og ADHD
Socialpsykiatri

Budget 2017

Det samlede budget er på 972,7 mio. kr.

Sociale tilbud	922,6 mio. kr.
Fælles og administration	50,1 mio. kr. *

* Inklusiv Fælles for mål og administration

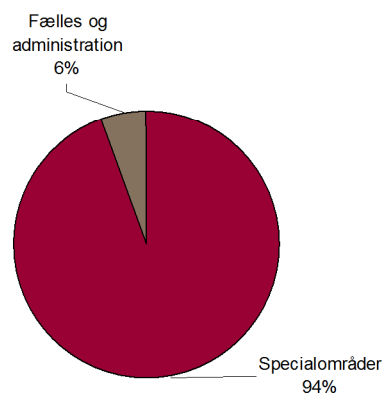
Aktivitet

Antal pladser:

Døgntilbud og boformer	871
Aktivitets- og dagtilbud	557

Antal helårsstillinger:

Socialområdet - inkl. Sosu-elever	1.807
-----------------------------------	-------

Diagrammet er ikke tilrettet!!

3.1.1 Væsentlige budgetforudsætninger

Socialområdet og den årlige rammeaftale

Socialområdet er specialiseret i 8 specialområder – heraf 4 specialområder for børn og unge og 4 for voksne. Administrationen er samlet i Psykiatri og Social.

Regionens leverandøransvar over for kommunerne fastsættes i den årlige Rammeaftale (Styringsaftealdelen) med hensyn til, hvilke tilbud regionen kan udbyde og til hvilke takster. Taksterne skal finansiere alle omkostninger, der kan henføres til tilbuddet. Der indregnes således tilbuddets driftsomkostninger, udviklingsomkostninger, udgifter til dokumentation og tilsyn med tilbuddene, direkte og indirekte administrative udgifter, kapitalomkostninger og udgifter til tjenestemandspensionshensættelser.

I forbindelse med Rammeaftalen for 2017 foreslås op- og nedjusteringer af det normerede pladstal. Der er nærmere redegjort for ændringerne i pladstal i budget 2017 i afsnit 3.2 under Aktivitet.

Rammeaftale 2017 skal være godkendt af Region Midtjylland og kommunerne senest den 15. oktober 2016.

Driftsbudget

Bevilling 2017 og budgetoverslagsårene 2018-2020

Mio. kr. (2017-pl)	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Socialområdet (nettodriftsomkostninger) 1)						
Psykiatri og Social 2)	1.170,0	1.041,4	957,8	957,8	957,8	957,8
Andel af fælles formål og administration	16,0	16,1	14,9	14,9	14,9	14,9
Øvrige omkostninger og indtægter	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialområdet nettodrift i alt 2)	1.185,9	1.057,6	972,7	972,7	972,7	972,7
Finansiering						
Takstindtægter fra kommunerne	-1.199,6	-1.055,7	-971,6	-971,6	-971,6	-971,6
Bloktilskud	-2,0	-1,9	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Finansiering i alt	-1.201,6	-1.057,6	-972,7	-972,7	-972,7	-972,7
Resultat	-15,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nettodriften på socialområdet indeholder omkostninger, som medregnes i takstdækningen. Ekskl. feriepengehensættelser.

2) Inkl. forrentning af likvide udlæg for kommunerne (Andel af renter)

Det samlede budget for nettodriftsomkostningerne på det sociale område i 2017 er på 972,7 mio. kr. Budgettet er reduceret med -83,5 mio. kr. fra budget 2016 til budget 2017 i faste priser. Budgettet varetages af Psykiatri og Social med undtagelse af socialområdets andel af Fælles formål og administration.

De kommunale takstbetalinger finansierer samtlige nettodriftsomkostninger, som vedrører de sociale tilbud - herunder socialområdets andel af Fælles formål og administration. Herudover er der et mindre bloktilskud fra staten som gives til særlige administrative opgaver, eksempelvis deltagelse i koordineringsopgaver. Regnskabsmæssigt skal der sikres balance - set over tid.

I Rammeaftalen for 2016 og 2017 er aftalt mellem parterne, at der foretages en samlet reduktion af taksterne med minimum 3 % i perioden 2016-2018. De sikrede institutioner Koglen og Grenen samt institutionen MultifunC under Specialområdet for kriminalitetstruede og dømte børn og unge er ikke omfattet af takstreguleringen.

Regionsrådet har vedtaget, at besparelserne for Region Midtjylland fremrykkes og udmøntes på taksterne i 2017. Enkelte takstreduktioner er gennemført i budget 2016. De resterende takstreduktioner på de 3 % udgør -22,8 mio. kr. svarende til ca. 27 % af den samlede reduktion på socialområdet i budget 2017.

Fra budget 2016 til budget 2017

I den efterfølgende tabel er en oversigt over de ændringer, som fører fra det vedtagne budget 2016 til budgettet for 2017.

Fra vedtaget budget 2016 til budget 2017

Budgetændringer	Beløb i mio. kr.
Budget 2016 (2016 p/l-niveau)	1.036,9
Besparelser på 3 %	-22,8
Lukning af sociale tilbud	-59,7
Øvrige reduktioner som følge af mindre efterspørgsel	-4,1
Ophør af driftsoverenskomst med Stormly	-17,0
Kommunikation og undervisning - reduktion i antal solgte timer	-1,3
Nye tiltag og udvidelser	24,2
Afledte reduktioner i fælles overheadpuljer og PS-administrationen	-2,7
Ændringer i afsatte beløb til kalkulatoriske omkostninger og renteudg.	0,9
Afledte reduktioner for Andel af fælles formål og administration	-1,0
Budget 2017 (2016 p/l-niveau)	953,4
Pris- og lønfremskrivning 2016-17	19,3
Budget 2017 (2017 p/l-niveau)	972,7

3.1.2 Ydelser

Aktivitet

Den forventede aktivitet indenfor det sociale område omfatter i alt 871 pladser i boformer/døgnpladser og 557 pladser i aktivitets- og dagtilbud, hvilket er en nettoreduktion på 56 døgnpladser og 41 pladser i aktivitets- og dagtilbud i forhold til 2016. De normerede pladser er godkendt i Rammeaftalen.

Kvalitetsmål

Region Midtjylland vil på socialområdet være kendt for en specialisere og høj faglig kvalitet og professionalisme kombineret med evnen til at arbejde på borgerens præmisser, som aktør i eget liv.

Desuden er det målet, at regionen på det specialiserede socialområde vil være kommunernes foretrukne eksterne valg til at hjælpe borgere med komplekse handicaps og særlige behov.

Målene for det sociale område vil konkret tage udgangspunkt i udvalgte mål fra regeringens målsætninger for social mobilitet samt de fire overordnede temaer fra Social Strategi i Region Midtjylland.

De fire temaer er:

- Nødvendig viden
- Målrettet indsats
- Bedre liv
- til flere

Rammeaftalen indeholder nogle overordnede målsætninger om:

- at sikre borgerne en dynamisk og fleksibel socialsektor, der tager afsæt i den enkeltes ønsker, behov og muligheder, og
- at sikre borgerne en sammenhængende og koordineret indsats på tværs af kommune- og regionsgrænser og på sektorer.

Arbejdet med kvalitetsmålene på socialområdet løber hen over efteråret 2016, hvor der igangsættes en proces med henblik på at opnå et fælles grundlag for implementeringen af målene. Der udvikles i fællesskab mål og indikatorer, som på bedst mulig vis understøtter visionen for Region Midtjyllands socialområde.

Kvalitetsmålene for socialområdet vil blive forelagt regionsrådet i december 2016.

3.2 Driftsområder

Formål

Region Midtjylland driver en række tilbud til børn, unge og voksne med specialiserede behov inden for socialområdet og specialrådgivning. Desuden leveres der ydelser til somatiske hospitaler.

Området omfatter tilbud til børn og unge med nedsat fysisk, psykisk funktionsevne, psykiatriske lidelser eller andre væsentlige psykiske handicap og specialiserede tilbud til personer med tale- og hørevanskeligheder. Aktivitets- og udviklingstilbuddene (dagpladser) indenfor børne- og ungeområdet består af både børnehavetilbud, skoletilbud og beskæftigelsestilbud. Endvidere udbydes specialiserede rådgivningsydelser til kommuner og forældre.

Desuden drives dag- og døgntilbud for kriminalitetstruede børn og unge og sikrede institutioner for kriminelle unge, herunder særligt sikrede pladser for henholdsvis særligt voldelige unge og unge med psykiatriske lidelser.

Region Midtjylland driver endvidere en række højtspecialiserede bo- og aktivitetstilbud til voksne med nedsat psykisk, fysisk eller social funktionsevne samt socialpsykiatriske botilbud.

Socialområdet er organiseret i 8 specialområder:

- Kriminalitetstruede og dømt børn og unge
- Holmstruggård - selvejende institution
- Børn og unge
- Kommunikation og undervisning
- Autisme
- Hjerneskode
- Udviklingshæmning og ADHD
- Socialpsykiatri voksne

De fleste specialområder driver flere geografisk adskilte afdelinger under tilbuddene.

Endelig står Region Midtjylland for alkohol- og trafikkurser for personer, som ønsker at generhverve kørekortet efter ubetinget frakendelse på grund af spirituskørsel.

Budget

Driftsomkostninger for socialområdet

Nøgletal for ressourcer (2017-pl)	Mio. kr.	Regnskab 2015	Budget 2016	Budget 2017
Driftsomkostninger (netto) 1)				
Drift af specialområder 2)		1.129,2	1.003,3	922,6
Fælles udgifter og indtægter		9,9	9,1	8,5
Administration af Socialområdet		30,8	29,1	26,8
Driftsomkostninger i alt (netto)		1.170,0	1.041,4	957,8
- Heraf renteudgifter 3)		7,5	7,7	7,8
- Heraf kalkulatoriske omkostninger		29,2	27,8	28,7

1) Ekskl. feriepengehensættelser.

2) Inkl. driftspuljer.

3) Renteudgifterne omfatter såvel forrentning af aktiver (bygninger mv.) og renter af likvide udlæg for kommunerne (Andel af renter).

Psykiatri og Social har på socialområdet nettodriftsudgifter på 929,1 mio. kr. inkl. renteudgifter/forrentning. Bruttodriftsindtægter udgør -25,7 mio. kr. Bruttodriftsindtægterne vedrører primært beboerbetalinger. De samlede nettodriftsomkostninger inkl. kalkulatoriske omkostninger er på 957,8 mio. kr.

Der er budgetteret med kommunale takstindtægter svarende til nettodriftsomkostningerne.

Personaleforbruget forventes at udgøre 1.772 helårsstillinger, hvilket er en reduktion på -154 stillinger i forhold til budget 2016. Desuden budgetteres med 35 social- og sundhedselevstillinger.

I tabellen er budgettet for Psykiatri og Social opdelt i selve driften af specialområderne og de tillæg til taksterne, der anvendes til fælles puljer og administration.

I takstindtægterne indgår finansiering af de sikrede pladser, som er objektivt finansieret. Den objektive finansiering er fastsat i magtanvendelsesbekendtgørelsen og begrundes i, at de sikrede institutioner yder service til brugere fra hele landet.

I budgettet er der udelukkende taget udgangspunkt i den faste normering for dag- og døgntilbud samt indgåede kontrakter på rådgivnings- og kommunikationsområdet.

I mere begrænset omfang kan tilbydes individuelt tilrettelagte tilbud til kommunerne, som ikke indgår i budgettet.

Ud over de nævnte nettoomkostninger forekommer indtægtsdækket virksomhed – herunder Alkohol- og Trafikkurser, videns- og specialrådgivning (VISO) og satspuljeprojekter, som finansieres af staten.

Psykatri og Socials andel af budgettet er reduceret med -82,5 mio. kr. i forhold til budget 2016 i p/l-niveau 2016. Budgetreduktionen skyldes primært lukning af Himmelbjerggården under Specialområdet for børn og unge, 2 afdelinger under Specialområdet for Hjernesgade og 1 afdeling under Specialområdet for autisme.,

Andre væsentlige ændringer er øvrige reduktioner som følge af mindre efterspørgsel, ophør af driftsoverenskomsten med Stormly, besparelserne på de 3 % og afledte reduktioner.

Modsat foretages på autismeområdet og Specialområdet for kriminelle og dømte børn og unge nye tiltag og udvidelser. Derudover foretages mindre kapacitetstilpasninger indenfor forskellige specialområder.

Ændringer i driftsomkostningerne giver desuden afledte virkninger for de afsatte budgetmidler til fællespuljer og administration, da de beregnes som faste procenttillæg til taksten.

Fællesudgifter og administration

I Rammeaftale 2017 er aftalt ét takstillæg på max. 6,1 % til dækning af "administrative fællesudgifter". Dette omfatter direkte og indirekte administrative udgifter, udviklingsomkostninger, der ikke direkte er henført til det enkelte tilbud, samt udgifter til dokumentation af kvalitet m.m. – herunder bruger- og pårørendeundersøgelser.

Regionsrådet har fastsat takstillægget til 5,1 %, hvoraf de 4,4 % anvendes til administration. Psykiatri og Socials andel af det opgjorte beløb til administration udgør ca. 64 %. Resten anvendes til dækning af Andel af fælles formål og administration.

Aktivitet

Nedenstående tabel viser væsentlige nøgletal for den forventede aktivitet i 2017.

Nøgletal for aktivitet for socialområdet i 2017

Nøgletal for aktivitet	Regnskab 2015	Budget 2016	Budget 2017
Boformer (døgnpladser) *)	887	927	871
Dag- og aktivitetstilbud *)	620	598	557

*) Ekskl. individuelt tilrettelagte projektpladser.

Pladserne for 2017 angivet i tabellen er de fast normerede pladser i 2016 samt kapacitetsændringer som netto reducerer antal døgnpladser med -56 og antal dagpladser med -41. Det normerede antal pladser er godkendt i Rammeaftalen.

Reduktionen i pladstal skyldes lukningen af tilbud, idet ophør af driftsoverenskomsten med Stormly og øvrige reduktioner går lige op med diverse udvidelser på bl.a. autismeområdet

Herudover etableres især på børne- og ungeområdet individuelt tilpassede projektpladser efter anmodning fra kommunerne. Omfanget er dog begrænset efter indførelse af differentierede takster indenfor de enkelte specialområder. Dette bl.a. med henblik på i højere grad at imødekomme brugernes individuelle behov.

Udover nævnte aktivitetstal tilbydes specialrådgivning og tilbud til personer med tale- og hørevanskeligheder. Disse aktiviteter opgøres som antal timer og kan derfor ikke opgøres på samme måde som de øvrige tilbud. Omfanget af abonnementsaftaler med kommunerne er faldet gennem en årrække.

Fællesudgifter og -indtægter

I tabellen på næste side er vist en oversigt over afsatte puljer under socialområdet i 2017.

Indarbejdede puljer under Fælles udgifter/indtægter på socialområdet

Betegnelse	Forklaring	Beløb i 1.000 kr.
Pulje til udviklingstiltag og dokumentation af kvalitet	0,7 % af de samlede nettodriftsomkostninger er afsat til udviklingsomkostninger og dokumentation af kvalitet. (takstillæg)	6.456
I alt centrale fællespuljer		6.456
Forrentning af likvid udlæg (Andel af renter)	Forrentning af regionens likvide udlæg for kommunerne.	2.000
I alt		8.456

På fælleskontiene budgetteres puljer, som i henhold til Rammeaftalen beregnes som særlige takstillæg. Puljerne er reduceret som følge af reduktionerne i nettodriftsomkostningerne, som de beregnes af.

Udover de puljer, som beregnes som takstillæg, indgår i Psykiatri og Socials budget forrentning af likvide udlæg for kommunerne. I 2017 er afsat samme beløb som i 2016.

3.3 Investeringsoversigt med bemærkninger

Obs, dette afsnit er skrevet igennem

Udarbejdet af Koncernøkonomi (NB: Årstal i tabeller og tekst er ikke blevet rettet!).

Anlægsaktiviteten på socialområdet vil som hovedregel følge rammeaftalen med kommunerne for socialområdet, idet det er kommunerne, der har finansieringsansvaret. Anlægsaktiviteterne på socialområdet forudsættes eksternt eller internt lånefinansieret, og kommunerne betaler afskrivning og forrentning af anlæg på socialområdet.

Der er i budget 2016 på socialområdet afsat rådighedsbeløb på i alt 42,2 mio. kr., der er fordelt med:

- 24,6 mio. kr. til fælles rammer og
- 17,6 mio. kr. til igangværende projekter

Fælles rammer

Mio. kr. (2015 =indeks 134,0. 2016- 2019 = indeks 137,0)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2015	2016	2017	2018	2019
Fælles rammer					
Rammebevilling til bygningsvedligeholdelse	7,9	10,5	12,7	12,7	12,7
Rammebevilling til udvikling (sociale tilbud)	16,2	14,1	29,5	29,5	29,5
Rådighedsbeløb i alt	24,1	24,6	42,2	42,2	42,2

Ramme til bygningsvedligeholdelse og energi/miljø

Der er afsat en ramme til bygningsvedligeholdelse og til energi- og miljøprojekter. I budget 2016 er der afsat et rådighedsbeløb 10,5 mio. kr. og 12,7 mio. kr. i overslagsårene.

Ramme til udvikling og omlægning af tilbud

Der vil løbende være behov for at gennemføre udviklingstiltag og tilpasninger på det sociale område, hvor regionen har en leverandørpligt i forhold til regionens borgere. Regionen har i denne forbindelse også en forpligtigelse til at bidrage til at etablere akutte tilbud, når behovet opstår. Der er afsat et rådighedsbeløb på 14,1 mio. kr. i 2016 og 29,5 mio.kr. i overslagsårene.

Igangværende projekter

Mio. kr. (2015 =indeks 134,0. 2016- 2019 = indeks 137,0)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2015	2016	2017	2018	2019
Projekter					
Ombygning Bæketoften, Hedensted	10,7	15,3			
Energispareprojekter på sociale tilbud	1,9	2,3			
Rådighedsbeløb i alt	12,6	17,6	0,0	0,0	0,0

Det afsatte beløb til igangværende projekter vedrører følgende to projekter.

Ombygning Bækkeoften, Hedensted

Der er afsat en bevilling på 26,8 mio. kr. til ombygning af Bækkeoften i Hedensted. Bækkeoften er et dag- og døgntilbud under Specialområde Autisme til borgere med autisme og svær udviklingshæmning.

Ombygningen omfatter én ny bygning som erstatning for to bygninger, som tidligere blev anvendt til dagbeskæftigelse. Den nye bygning kan rumme både 22 boliger og 11 mindre aktivitetsrum, der hver er indrettet til to beboere. Samtidig ombygges en bygning, der tidligere anvendtes til boliger, til personale og servicearealer. Der er i budget 2016 afsat et rådighedsbeløb på 15,3 mio. kr.

Energispareprojekter på sociale tilbud

Der er afsat en bevilling på 4,2 mio. kr. til iværksættelse af en række projekter, der skal føre til, at de sociale tilbud nedbringer deres energiforbrug. Projekterne, som er på flere forskellige adresser, omhandler blandt andet opsættelse af solceller, udskiftning af ventilationssystem, efterisolering og etablering af jordvarmeanlæg. Der er i 2016 afsat et rådighedsbeløb på 2,3 mio. kr. til energispareprojekterne.